

PROTOCOL
DE ORGANIZARE A CONCURSULUI NAȚIONAL DE LECTURĂ
„LA IZVOARELE ÎNȚELEPCIUNII”
- ediția a XXXIII-a -

În scopul promovării lecturii și familiarizării elevilor cu viața și activitatea personalităților din literatura, cultura, istoria națională și universală,

Ministerul Culturii al Republicii Moldova
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”
Secția Națională IBBY din Republica Moldova

organizează în 2023 ediția a XXXIII-a a Concursului național de lectură „La izvoarele înțelepciunii”, dedicată scriitoarei Ana Blandiana.

Organizatorii au convenit:

1. Se anunță desfășurarea ediției a XXXIII-a a Concursului național de lectură „La izvoarele înțelepciunii” în perioada februarie - iulie 2023, în Republica Moldova și Județul Iași, România.
2. La concurs participă elevi din clasele X-XII din Republica Moldova și Județul Iași, România.
3. Se aprobă regulamentul-cadru al concursului, componența juriului, numărul participanților la etapa republicană (pe raioane și municipii), bugetul concursului și bibliografia recomandată (anexele 1-5).
4. Concursul se desfășoară în patru etape în perioadele ce urmează:
  - I – februarie - martie 2023 (etapa locală)
  - II – 1 aprilie - 14 mai 2023 (etapa raională, municipală)
  - III – 27 mai 2023 (etapa republicană)
  - IV – 2 iulie 2023 (etapa finală)
5. Ministerul Culturii al Republicii Moldova susține organizatoric desfășurarea concursului, diseminează informația către secțiile/direcțiile cultură raionale/municipale.
6. Bibliotecile publice teritoriale și bibliotecile din instituțiile de învățământ general din Republica Moldova organizează în colaborare etapa locală a concursului, delegă participanți la etapa raională/municipală.

7. Secțiile/direcțiile cultură raionale/municipale, organele locale de specialitate în domeniul învățământului și bibliotecile publice raionale/municipale organizează în colaborare etapa a II-a a concursului, delegă participanți la etapa republicană, conform Anexei 3.
8. Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Secția Națională IBBY organizează etapa republicană și etapa finală, elaborează bibliografia, probele de concurs, oferă asistență bibliotecarilor din teritoriu, acordă premiile în etapa republicană și finală.
9. În etapa finală a concursului, care se va desfășura la Chișinău, vor participa 10 elevi din Republica Moldova, premianți ai locului I în etapa republicană, și 10 elevi din Județul Iași, România, învingători în etapa județeană.
10. Pentru câștigătorii concursului (Republica Moldova) se instituie următoarele premii:

în etapa republicană:

Premiul I - 300 lei (10)
Premiul II - 250 lei (10)
Premiul III - 200 lei (10)
Mențiuni p/u participare - 150 lei (40)

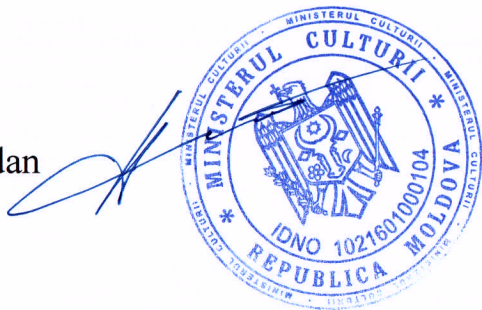
în etapa finală:

Premiul I - 450 lei (2)
Premiul II - 350 lei (2)
Premiul III - 300 lei (2)
Mențiuni p/u participare - 150 lei (14)

11. Premiile și mențiunile pentru câștigătorii concursului din România (etapa județeană) se stabilesc și se acordă de către instituțiile organizatoare din județul Iași, România.

Ministrul Culturii
al Republicii Moldova

Sergiu Prodan

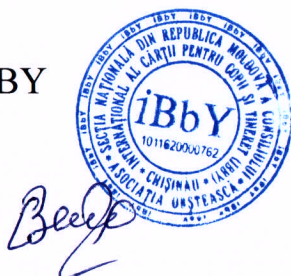
Directorul general
al Bibliotecii Naționale
pentru Copii „Ion Creangă”

Evghenia Bejan

Secretarul
Secției Naționale IBBY

Tamara Croitoru

Regulament–cadru
al Concursului național de lectură „La izvoarele înțelepciunii”

Concursul național de lectură „La izvoarele înțelepciunii” este consacrat unor personalități din literatura, cultura, istoria națională și universală. Fiecare ediție are ca temă viața și activitatea unei personalități.

Concursul se organizează de către Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” a Republicii Moldova și Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași cu sprijinul ministerelor de resort, autorităților publice locale, bibliotecilor publice teritoriale și bibliotecilor din instituțiile de învățământ general, uniunilor de creație și unor organizații non-guvernamentale.

Categoria de vârstă a participanților se stabilește în corespundere cu tema concursului.

Concursul se desfășoară în patru etape.

În prima etapă elevii studiază lucrările recomandate, fiind îndrumați de bibliotecari și cadre didactice. Etapa se încheie cu concursuri în instituțiile de învățământ general din Republica Moldova și din Județul Iași, prin care sunt selectați concurenții care se vor prezenta în etapa următoare. Probele de concurs în această etapă și în cele ce urmează se organizează în baza bibliografiei recomandate.

Etapa a doua (raională, municipală) este organizată în colaborare de secțiile/direcțiile cultură, organele locale de specialitate în domeniul învățământului din Republica Moldova și bibliotecile publice raionale/municipale din Republica Moldova. Învingătorii etapei respective sunt promovați în etapa a treia, republicană. Numele participanților în etapa republicană din RM se comunică organizatorilor (Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”) în termen de 10 zile de la încheierea etapei a doua, dar nu mai târziu de ziua precedentă etapei republicane.

Numărul de participanți la etapa a treia (Republica Moldova) se stabilește în dependență de numărul localităților din raioane: municipiul Chișinău – 6 concurenți, municipiul Bălți – 3 concurenți, municipiul Bender – 2 concurenți, raioanele cu un număr de la 1 până la 39 localități prezintă câte 1 concurent, raioanele care au de la 40 la 69 localități – câte 2 concurenți, raioanele care au peste 70 localități – câte 3 concurenți. Juriul, alcătuit din reprezentanți ai instituțiilor organizatoare, desemnează câștigătorii: 10 – locul I, 10 – locul II, 10 – locul III. Ceilalți concurenți primesc mențiuni pentru participare. Primii zece sunt promovați în etapa finală.

Perioadele și condițiile de desfășurare a etapelor concursului în Județul Iași sunt stabilite de către Biblioteca Județeană „Gh. Asachi”. Etapa județeană este organizată de BJ „Gh. Asachi” Iași în colaborare cu Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național și Inspectoratul Școlar din Județul Iași. Primii 10 câștigători în etapa județeană sunt promovați în etapa finală.

Învingătorii în etapa republicană (Republica Moldova) și județeană (România) sunt promovați în etapa finală, care se organizează în colaborare de către Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” Chișinău și Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași. Participanților li se acordă premii (2 premii I, 2 premii II, 2 premii III) și mențiuni pentru participare.

**Numărul participanților
promovați în etapa republicană a concursului ***

Nr. d/o	Municipii, raioane	Nr. participanți
1.	municipiul Chișinău	6 participanți
2.	municipiul Bălți	3 participanți
3.	municipiul Bender	2 participanți
4.	raionul Anenii Noi	2 participanți
5.	raionul Basarabeasca	1 participant
6.	raionul Briceni	1 participant
7.	raionul Cahul	3 participanți
8.	raionul Cantemir	2 participanți
9.	raionul Călărași	2 participanți
10.	raionul Căușeni	2 participanți
11.	raionul Cimișlia	1 participant
12.	raionul Criuleni	2 participanți
13.	raionul Dondușeni	1 participant
14.	raionul Drochia	2 participanți
15.	raionul Dubăsari	1 participant
16.	raionul Edineț	2 participanți
17.	raionul Fălești	3 participanți
18.	raionul Florești	3 participanți
19.	raionul Glodeni	1 participant
20.	raionul Hâncești	2 participanți
21.	raionul Ialoveni	1 participant
22.	raionul Leova	1 participant
23.	raionul Nisporeni	1 participant
24.	raionul Ocnița	1 participant
25.	raionul Orhei	4 participanți
26.	raionul Rezina	2 participanți
27.	raionul Râșcani	2 participanți
28.	raionul Sângerei	3 participanți
29.	raionul Soroca	3 participanți
30.	raionul Strășeni	1 participant
31.	raionul Șoldănești	1 participant
32.	raionul Ștefan-Vodă	1 participant
33.	raionul Taraclia	1 participant
34.	raionul Telenești	2 participanți
35.	raionul Ungheni	3 participanți
36.	UTAG	1 participant

* se stabilește în dependență de numărul localităților în raioane conform Nomenclatorului localităților din Republica Moldova (Ch., 2005)

Bibliografie

Opere recomandate pentru lectură

POEZII

Din ciclul **Persoana întâia plural**: *Copilărie, Descântec de ploaie, Recoltă, Cântec de miner tânăr, Mândrie, Glumă, Dans în ploaie*;

Din ciclul **Călcâiul vulnerabil**: *Întoarcere, Părinții, Eclipsă, Ar trebui, Cumințenia pământului, Fii înțelept, Autopastel, Elegie de dimineață, Am crescut?, Dintr-un sat, Va veni o vreme*;

Din ciclul **A treia taină**: *Nealegere, Umiliță, Legături, Hotarul, Ochiul închis, Nordul, Călătorie, Numai iubirea, Cântec, Iubire, Dorința, Condiție, Psalm (1), Totul simplu, Nehotărâre, Contra timp, Pietă*;

Din ciclul **Cincizeci de poeme**: *Întâlnire, Să lăsăm să cadă cuvintele, Acolo sus, Sufletul*;

Din ciclul **Octombrie, noiembrie, decembrie**: *La ce servește bucuria, Adorm, adormi, Umbrei mele i-e frică, Mama, Făcând lumină în mine, Învăță-mă să ard întunecat, Dacă vrei să nu te mai întorci, Cândva arborii aveau ochi, Fără tine, Sunt ca un ochi de cal, Să rămân singură și goală de gând, Toată liniștea din univers, Exil*;

Din ciclul **Poezii**: *Fiecare mișcare, Silabe, Când mă voi trezi, Rugăciune*;

Din ciclul **Somnul din somn**: *Păstor de fulgi, Țară, Ninge cu dușmănie, Bisericile n-au acoperișuri, Aud, Această plutire, Eu nu cânt frunza, De ce?*;

Din ciclul **Ochiul de greier**: *Ca și cum, Țara părinților, Iată, Am obosit, Metamorfoze, Treceți, Veșmânt, Într-o nucă, Zbor, Locuită de-un cântec, Pasul, Șirul, Numele, Armura, Încă un pas, Vânătoare, Umbra, Într-o zi, Dovezi, Sămânța, În cădere, Pământ, Întrebare, Orice urmă, Acasă, Cercul, Vocală, Cât aș fi vrut, Pânza, Reflex, În locul*;

Din ciclul **Stea de pradă**: *Definiție, Cel viu, La celălalt capăt, Înlăuntru, Curajul, Nec plus ultra, Cer sau pământ, Cu fața spre munți, Întrebări, Trup, Tatăl, Stea adusă de vânt, Urme, Ochiul meu, La cules îngeri, Țărm, Poveste, Numărul păsărilor, Bănuiala*;

Din ciclul **Arhitectura valurilor**: *Cursa, De dragoste, Subiect, De-a v-ați ascunselea, Fără un gest, Lună plină, Exasperarea, Punctul bătrân, Câmpia*,

Model, În mișcare, Rând pe rând, Singur, Molecule de calciu, Arta de a muri, Căzut în cer, O linie dreaptă, Singurătate, Din ce în ce, Pasărea deschisă, Gol sfâșiat, Obsesie, Baladă;

Din ciclul **Soarele de apoi**: *Ocean, Suficientă mie, Orologiul, Rugă, Alunec, alunec, Fericită mi se spune, Agățați în crengi, Două cruci, Întregul, De-ar fi să pierim, Corabia cu poeți, Lasă-mă, Nimic nu e întâmplare, Un sfânt, Definiție, Mijlocul drumului, Confuzie, Poem, Bătrâni și tineri;*

Din ciclul **Refluxul sensurilor**: *Iluzie, Îngeri bătrâni, Ceea ce nu înțeleg, Să fii stâncă în mare, Op, Selecție, Scrum, Curriculum Vitae, Linia, Cerneală, De-a voința, Ocean, În absența sunetelor, Câteva puncte, Fără să știe, Rugăciune, Într-o păstaie, Acest poem.*

PROZĂ

Nuvele din ciclul **Cele patru anotimpuri**: *Iarna (Capela cu fluturi), Primăvara (Dragi sperietori), Vara (Orașul topit), Toamna (Amintiri din copilărie);*

Nuvele din ciclul **Proiecte de trecut**: *O rană schematică, Zburătoare de consum, La țară, Reportaj, Cel visat, Proiecte de trecut, Gimnastica de seară, Imitație de coșmar, Lecția de teatru, Rochia de înger, Biserica fantomă;*

Eseuri din ciclul **Coridoare de oglinzi**: *A fi sau a privi, Scutul fragil, Bibliotecă, De genul feminin, Viteza, Intransigentă sărbătoare, Dicționar, Regula jocului, Adevăratul conținut al unei noțiuni, Din lumea celor care nu cuvântă, Axioma, Asemenea planetelor, Certificatul de copilărie, În autobuz, Peisaj învins, La Milcov, Despre zâmbet, Test, Egalitate, Eludare, Oglinzi, Fără apărare, Fragmente (antijurnal), Nevoia de basm, Calitatea ca vină, Neîndoiala, Civilizație, Absența lui Homer, Strada pisicilor, Lipsa de apărare a umbrelor, Banca timpului, Dialog despre timp, Umbra, Dorul, Două verbe, Aurul, O carte, Târgul de cântec, Monumentul călătorului necunoscut, Intensitatea supliciului, Prețioasele rășini, Piramide răsturnate, Spaima de măreție, Dialog, Calendar, În mare, Horia rex daciae, Mai mult ca trecutul, Fragmente (Spaima de literatură), Mai important;*

Eseuri din ciclul **Autoportret cu palimpsest**: *Cum am devenit poet, Exclamația din troiene, Despre tinerețe, Inscripție pe o grămadă de cioburi, Pe malul delirului, Absența formei, Culegătorul de ciuperci, Perseverență, O formulă, Glosă la o ploaie engleză, Geniul de a fi, Compensație, Incredibil, dar adevărat, Scenă de dans, Fragmente, Mușchiul răsului, Despre egalitate, Misterul revoltei, Nici un nume, Abisuri, Fatale, A doua geografie, Artiști și fiare, Autobiografie, Ca într-o tapiserie veche, Ca un han spaniol, În muzeu, Reacția de apărare, Quod erat demonstrandum.*

Surse bibliografice¹

Blandiana, Ana. La cules îngerii. – Chișinău: Litera, 2004. – 368 p. – (Biblioteca școlarului, serie nouă; 494).

Blandiana, Ana. Opera poetică: [în 2 volume]. – Chișinău: Cartier, 2008. – (Poesis).

Blandiana, Ana. Cele patru anotimpuri. Proiecte de trecut. – București: Art, Jurnal Național, 2011. – 314 p. – (Biblioteca pentru toți).

Blandiana, Ana. Calitatea de martor. – Chișinău: Litera, 2003. – 464 p. – (Biblioteca școlarului, serie nouă; 265).

Blandiana, Ana. Geniul de a fi. – Chișinău: Litera, 1997. – 312 p. – (Biblioteca școlarului).

Surse despre viața și creația Anei Blandiana

Ana Blandiana // Aniversări culturale 2017 / BNC „Ion Creangă”. – Chișinău: „Baștina-Radog”, 2016. – P. 79-85.

Blandiana, Ana. Poezie și proză // Blandiana, Ana. Cele patru anotimpuri. Proiecte de trecut: – București: Art, 2011. – P. 293-296. – (Biblioteca pentru toți)

Ciobanu, Vitalie. „Miracolul subversiv” din proza Anei Blandiana // Blandiana, Ana. Cele patru anotimpuri. Proiecte de trecut: – București: Art, 2011. – P. 21-26. – (Biblioteca pentru toți).

Ciobanu, Vitalie. „Miracolul subversiv” din proza Anei Blandiana // Ciobanu, Vitalie. Scribul în grădina fermecată: jurnal de lectură. – Chișinău: Arc, 2014. – P. 147-154.

Cronologie // Blandiana, Ana. Cele patru anotimpuri. Proiecte de trecut: – București: Art, 2011. – P. 7-20. – (Biblioteca pentru toți).

Referințe critice // Blandiana, Ana. Cele patru anotimpuri. Proiecte de trecut: – București: Art, 2011. – P. 297-314. – (Biblioteca pentru toți).

---

¹ Pot fi recomandate și alte ediții ale operelor respective

Referințe istorico-literare // Blandiana, Ana. Calitatea de martor. – Chișinău: Litera, 2003. – P. 451-456. – (Biblioteca școlară, serie nouă; 265).

Referințe istorico-literare // Blandiana, Ana. La cules îngerilor. – Chișinău: Litera, 2004. – P. 338-355. – (Biblioteca școlară).

Revista Vatra. – 2015. – Nr. 1-2. Disponibil pe Internet: https://vatraoficial.files.wordpress.com/2015/04/vatra_1_2_2015.pdf [Accesat 05.01.2023].

Articole recomandate: Gheorghe Grigurcu. *În spatele celebrității*. – P. 51-53; Corneliu Ungureanu. *O „spontaneitate locuită de gând”*. – P. 53-55; Ion Pop. *Poezia în căutare de „definiții”*. – P. 55-59; Alex. Ștefănescu. *Un om care nu datorează nimic nimănui*. – P. 59-60; Irina Petraș. *Schițe pentru un portret (fragmente recuperate)*. – P. 63-66; Nicolae Oprea. *Naturalețe și luciditate poetică*. – P. 70-73; Ion Buzăși. *Ana Blandiana. Note despre poezia religioasă*. – P. 73-75; Gheorghe Glodeanu. *Provocările fantasticului*. – P. 75-78; Marian Victor Buciu. *O auto-bio-grafie*. – P. 78-83; Iulian Boldea. *Memoria ca palimpsest*. – P. 91-96; Georgeta Moarcăs. *Supraviețuiri, camuflări și persistențe în proza Anei Blandiana*. – P. 97-100; Paul Aretzu. *Metamorfoza sau Intrarea în propriul scris*. – P. 107-110; Viorica Patea. *Fantastic, rememorare și subversiune: Cele patru anotimpuri*. – P. 110-117; Cornel Munteanu. *Fluxul și refluxul moral al frumosului estetic*. – P. 117-120.

Tabel cronologic // Blandiana, Ana. Calitatea de martor. – Chișinău: Litera, 2003. – P.7-16. – (Biblioteca școlară, serie nouă; 265).

Tabel cronologic // Blandiana, Ana. Geniul de a fi. – Chișinău: Litera, 1997. – P. 3-12. – (Biblioteca școlară).

Tabel cronologic // Blandiana, Ana. La cules îngerilor. – Chișinău: Litera, 2004. – P. 7-22. – (Biblioteca școlară, serie nouă; 494).